

sb0002 4 180 mtib1003

jégzajlás a kisalföld folyóin - járhatók az utak borsodban

1983. december 4. - vasárnap erős jégképződést figyeltek meg a kisalföld folyóin. a rábáról, a marcalról jégzajlást jelentettek, míg a lajtának a fő medre és balparti csatornája befagyott. a jég vastagsága 4-6 centiméter. a kisebb patakokat, vízfolyásokat jégtakaró borítja. emiatt a halas tavakon léket kell vágniuk a halászoknak, hogy a még bennük lévő halak oxigénhez jussanak. szigetköznel szintén befagytak a duna-ágak. a folyó fő medrében azonban még nem jelent meg a jég.

az erős hideg hatására egyre hosszabb szakaszon borítja jég a borsod-abauj-zemplén megyei folyókat is. a tiszta, tiszalök és tokaj között teljes hosszúságában befagyott. összefüggő jégtakaró borítja a torkolattól fölfelé mintegy tíz kilométeres szakaszon a hernádot, inmentől az országhatárig fél szélességben fagyott be a folyó. a felső szakasz egyes részén befagyott a sajó is, az alsó szakaszon pedig erősen jegesedik. a megyében egyébként teljesen megszüntették a hóakadályokat. vasárnapra virradóan már csak néhány helyen dolgoztak hóeltakarító és szórógépek. /mti/

cser/bas/mz olt

11.50 041283 1149

--

sb0003 4 150 mtib1004

mezei bisztrók - etetik a vadakat

1983. december 4. - az erdők, mezők hasznos vadállományának ellátásáról tervszerűen gondoskodnak a csongrád megyei vadásztársaságok. a hét végén nemcsak vadásztak, hanem - ahol szükségesnek látták - feltöltötték az etető helyeket. az őzeknek réti szénát, a fácánoknak szemestakarmányt, valamint egy-két kilós adagokban só t helyeztek ki.

a fedett, kiépített etetőhelyeken kívül alkalmi ,,mezei bisztrókat,, is létesítettek. az erdőszéleken és az elhagyott tanyák körzetében helyezték el a vadaknak szánt eleséget. ezek az emberi településektől olyan távoli helyek, ahol - a megfigyelések szerint - az őzek, nyulak, fácánok csoportosan keresnek menedéket.

1430

a csongrád megyei vadásztársaságok egész télen át megfelelően gondoskodnak a vadak ellátásáról a törzsállományt képző több mint 10.000 őzről, a mintegy 40.000 nyulról és a 90.000 fácánról. a takarmány jelentős részét a vadásztársaságok termelték meg a tsz-ektől bérelt, nagyüzemi művelésre nem alkalmas szétszórt, elaprózódott kis parcellákon. /mti/

tób/mz olt

12.04 041283 1080

--

sb0004 4 150 mtib1005

hétvégi szállítási műszak - 1100 tonna cukrot gyártottak szolnokon - hegyeshalomnál és sopronnál élénk volt a tranzitforgalom

1983. december 4. - a hétvégén nagyüzem volt hazánk második legnagyobb feldolgozóüzemében a szolnoki cukorgyárban. szombaton és vasárnap tízezer tonnánál több nyersanyag került a feldolgozó sorra és 1100 tonna hófehér kristálycukor készült belőle. a gyárban szeptember eleje óta 480 ezer tonna nyersanyagból nyerték ki a korábbinál magasabb cukortartalmat és eddig 54 ezer tonna készcukrot raktároztak, illetve csomagoltak. szolnokon a hétvégi szállítás is folyamatos volt: közuton és vasuti irányvonalakon érkezett a nyersanyag. a tartós hideg idő a répa minőségén eddig nem változtatott. gondot okoz viszont az, hogy a beérkezett járművekről, vasuti kocsikról magasnyomású vízágyúval szedik le a szállítmányt és a víz jegesedést képez a répán. egyébként a szolnoki gyár körzetében az aszály miatt kevesebb volt a termés, ezért a sarkadi cukorgyár körzetéből huszezer tonna répát vesznek át. ezzel együtt is a feldolgozási idény a szokottnál legalább három héttel korábban, karácsony előtt befejeződik.

a cukorrépaszállításokat a hétvégén is a hétköznapi ütem szerint végezték a kisalföldön. a tájegység három gyárába, az ácsi, a petőházi és a sárvári cukorgyárakba mindkét napon 10 ezer tonna répát szállítottak irányvonalakkal. nem szünetelt a gyártott cukor vagonokba rakása és szállítása sem.

a győri teherpályaudvaron hétvégi szállítási műszak volt: az exportra szánt élelmiszerekből, zöldségfélékből többszáz tonnát raktak be és indítottak el. a győri üzemek részére nyersanyagokat továbbítottak: elsősorban öntődei homokot, de alkatrészeket is rakodtak. ezeket a gyári iparvágányokon és a volán-gépkocsikon szállították rendeltetési helyükre.

1430

hegyeshalomnál és sopronnál mindkét napon át élénk volt a tranzitforgalom. vasárnap közel 10 ezer tonna tranzit árut fogadtak és továbbítottak e két nagyforgalmu határállomáson szolgálatot teljesítő vasutasok. /mti/

end/cser/mz olt

12.40 041283 2046

--

sb0005 4 180 mtib1006 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. december 4. - az országos meteorológiai intézet jelenti vasárnap 13.00 h-kor:

csendes, párás idő

európa északi részén nagy sebességgel vonulnak az időjárási frontok nyugatról-kelet felé. ezeken a területeken változékony, szeles, gyakran csapadékos az idő. a szovjetunió európai területének északkeleti vidékein hófúvások is előfordulnak. továbbra is borult, csapadékos az időjárás a balkán-félszigeten és az égei-tenger térségében. az elmúlt 24 órában azonban a csapadékot okozó ciklon jelentősen gyengült. a szárazföld többi részén magas nyomású légköri képződmény található. franciaországtól - az alpok és kárpátok térségén át - ukrajnáig változóan felhős, párás, csendes hideg idő van. hétfő estig a kárpát-medence időjárásában nem lesz számottevő változás.

hazánkban szombaton az északi, északkeleti megyékben néhány órára kisütött a nap, másutt erősen felhős, illetve borult volt az ég. a déli országrészben helyenként jelentéktelen hó esett. a kora délutáni hőmérséklet 1 és -5 fok között váltakozott. vasárnap hajnalra -3, -11 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 0, -3 fok között alakult.

budapest belterületén szombaton a hőmérséklet napi középértéke -2,7 fok volt és ez 4,8 fokkal alacsonyabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapestben -2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1036 mbár, alig változik.

[Handwritten signature]

1470

várható időjárás hétfő estig:

folytatódik a változóan felhős, párás, csendes idő. legfeljebb jelentéktelen hószállingózás fordul elő. a légmozgás gyenge lesz.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában -3, -8 fok között, a derült, hóval borított részeken -10 fok körül várható. a hajnali órákban elszórtan ködre kell számítani. a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn -2, 3 fok között alakul.

várható időjárás hétfő reggelig:

budapesten hétfő reggelig tulnyomóan felhős, éjszaka és reggel párás idő várható. legfeljebb jelentéktelen hószállingózás lesz. a légmozgás gyenge marad.

a késő esti hőmérséklet -3, a hétfő hajnali -5, -6 fok körül lesz.

a duna vizállása budapestnél 205 cm, a víz hőmérséklete 2.0 fok.
/mti/ mzz olt
12.57 041283 2331

--

sb0006 4 160 mtib1007

mesevilág, alkotóműhely - a szolnoki kórház gyermekosztályán

1983. december 4. - a beteg gyermekek kórházban töltött napjait teszi elviselhetőbbé az a társadalmi összefogás, amelyet szolnokon kezdeményeztek. a megyei tanács hetényi géza kórházának gyermekosztályán dolgozó orvosok, nővérek 15 ezer forintot adtak össze, hogy a kórházi kezelésre szoruló gyermekeknek játékokat vásároljanak. akciójukhoz a tiszamenti vegyiművek, a tiszai csatlakoztak. több tízezer forintot ajánlottak fel falidiszekre, a mesevilág életrekeltésére. az osztályon alkotóműhelyt hoztak létre, ahol festhetnek, rajzolhatnak, gyurmázhatnak a gyerekek. az asztalosok pedig vitrineket készítettek a kórház kislakói által készített anyagfigurák kiállítására.

[Handwritten signature]
1470

bel

- 6 -

1983.12.04.

a gyurmából formált különböző figurák kiégetését bokros László szolnoki festőművész és keramikus felesége társadalmi munkában vállalta. a foglalkoztatóban különböző társasjátékokat, asztali focit is igénybevehetnek a rövidebb, hosszabb időt kórházban töltő és lábadozó kicsinyek. /mti/

end/mz olt

13.08 041283 1115

--

sb0007 4 160 mtib1008

„vasárnap vásárnap,, - miskolcon

1983. december 4. - „jön a télapó,, címmel kulturális, szórakoztató műsorral egybekötött „vasárnap vásárnap,, megrendezésére került sor vasárnap a miskolci rónai sándor megyei művelődési központban. a rendezvény keretében az ifjusági ház divatbemutatót tartott és ruházati cikkekből bőséges áruválasztékot biztosított a vásárolni szándékozóknak. a művelődési központ előcsarnokában mini-édességboltot nyitottak, bőséges árukinálattal. nem volt hiány szárazozási lehetőségekben sem. a színházteremben a gyermekek a „hüvelyk matyi,, című rajzfilmet, a felnőttek pedig az avas táncegyüttes műsorát, majd az „álarcos lovag legendája,, című színes amerikai filmet nézhették meg. /mti/

bas/tné/mz olt

13.14 041283 0754

--

bel

- 7 -

1983.12.04.

sb0008 4 150 mtib1009

kukoricából készül az édesítőszer - üdítőitalok izocukorral

1983. december 4. - izocukorral édesítik a szabadegyházi izocukor és szeszipari vállalat új termékeit, a természetes alapanyagokból készülő feketeribizli, meggy és szamóca sztar italokat. a kukoricából készült édesítőszer alkalmazása azért előnyös, mert magas gyümölcscukor tartalma miatt a szokottnál jobban érvényre juttatja a természetes alapanyagok aromáját, jobb ízű. a sztar család legújabb tagjaiból - amelyeknek készítését a közelmúltban kezdték meg szabadegyházán -, az idén ötmillió, két deciliteres palackot szállítanak az üzletekbe, főként fejer, baranya, tolna és komárom megyébe. a szabadegyházi üdítőital-üzemből egyébként az idén közel ötmillió palack sztar ital, coca cola, valamint a választék bővítő céllal gyártott fanta narancs és citrom üdítőital került az üzletekbe. /mti/

dáv/mz olt

13.20 041283 0886

--

sb0009 4 170 mtib1011

munkában a böllérek - bács-kiskuban

1983. december 4. - megkezdődtek a disznóvágások bács-kiskun megyében is. becslések szerint, mintegy 250 ezer sertés kerül kés alá a vidék háztáji gazdaságaiban. ennek felét a karácsonyi és az új évi ünnepek előtt vágják le, a többiből pedig farsangkor ülnek tort. a dunamenti falvakban lesznek olyan parasztházak, amelyekben két-három sertést is vágnek.

az első nagyobb disznóölő nap szombaton és vasárnap volt a megye falvaiban. csaknem 20 ezer sertés került böllérkés alá. /mti/

lász/mz olt

14.01 041283 0553

--

1530

sb0010 4 130 mtib1012

befejeződött a magyarországi németek demokratikus szövetségének vi. kongresszusa /1. rész/

1983. december 4. - vasárnap befejeződött a magyarországi németek demokratikus szövetségének vi. kongresszusa az mszmp pest megyei bizottsága oktatási igazgatóságának épületében. jelen volt a tanácskozáson aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a kongresszus második napján szólalt fel s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. beszédében rámutatott: a szocializmust szolgáló társadalmi egység fenntartása és erősítése csak a nemzetiségek egyetértésével lehet teljes. de a nemzetiségi lét és fejlődés viszont csak a társadalmi egység talaján biztonságos és perspektivikus. a mi szövetségünk mindkét részcél feltételezi a nemzeti önismeretet, a történelmi tudatot, a népi-nemzeti elkötelezettséget és a politikai társadalmi felelősséget. abból, amit politikánk és jogrendünk számunkra kiszabott, az alapvető feladatokat jórészt megvalósítottuk. a politikai-társadalmi-gazdasági és állampolgári egyenlőség maradéktalanul megvalósult. a bonyolultabb és folyamatos feladatok jó része még előttünk áll. ezek lényege a népi nemzeti és kulturális identitás megőrzése és az általános haladásnak megfelelő fejlesztése - hangsúlyozta.

fontos - mondotta a továbbiakban - ne felejtsük el, sőt tanuljunk meg egymás nyelvét, dalait, táncait, szokásait, hagyományait. a nemzetiségi tudat, a nyelvi és kulturális örökség gondozása és fejlesztése a szövetségtől egységes és érdekvédelmi munkát, az eddigieknél határozottabb fellépést kíván. a népfront részéről készek vagyunk ebben is támogatni őket.

a vitában felszóltak küldöttek - akik anyanyelvükön fejtették ki véleményüket, javaslataikat - meglepéssel állapították meg: a magyarországi németek körében érvényesül a párt lenini nemzetiségi politikája, a párt és az állami helyi szervek azon munkálkodnak, hogy létrehozzák a nemzetiségi létük megőrzéséhez szükséges feltételeket. elmondták, hogy a németajku lakosok többsége tevékenyen hozzájárul anyanyelvük, kulturájuk, hagyományaik ápolásához, gyarapításához, országunk - a közös haza - gazdagításához. büszkén vallják: hazájuk magyarország. igényelték, hogy a német nemzetiségi érdekmiségi aktívabban vegyen részt a nemzetiségi munkában, vállaljon nagyobb szerepet és felelősséget kulturális örökségük, nemzetiségi létük megtartásában, nevelje, ösztönözze a fiatal nemzedéket nemzetiségének vállalására, anyanyelvének elsajátítására, új hagyományok létrehozására.
/folyt. köv./ me/ka/mz

15.11 041283 2570

sb0011 4 130 mtib1013

befejeződött a magyarországi ... /2. rész/

szükségesnek vélték, hogy a német nemzetiségi fiatalok, akik ösztöndijasokként az ndk felsőoktatási intézményeiben folytatják tanulmányaikat, diplomájuk megszerzése után a németek lakta településeken dolgozzanak.

a kétnapos tanácskozás vitáját hambuch géza, a magyarországi németek demokratikus szövetségének főtitkára összegezte: a kongresszus, amelyen csaknem negyven küldött és meghívott szólalt fel, rámutatott feladataikra, problémáikra. kifejezte nemzetiségüknek azt a szilárd elhatározását, hogy a jövőben is hozzájárulnak országunk szocialista építéséhez, a béke védelméhez. a kongresszus ösztönzést adott szövetségüknek a további feladatok megoldásához. felhívta a német nemzetiségi szülők figyelmét: adják át nemzetiségi örökségüket fiaiknak, lányaiknak, ugyanakkor szorgalmazta a kétnyelvű oktatás bevezetését több iskolában. nagyra értékelte a párt és állami szervek, társadalmi szervezetek segítségét, amelyet a jövőben is igényelnek.

a kongresszus résztvevői a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, személy szerint kádár jános első titkárnak küldött levélben kinyilvánították, hogy a magyarországi németek szorgalmasan részt vesznek a szocializmus építésében. magyarországot tekintik hazájuknak, és örülnek annak, hogy ma egyaránt ragaszkodhatnak hazájukhoz és nemzetiségükhöz, anélkül, hogy konfliktusba kerülnének önmagukkal. szövetségük a jövőben is mozgósítja a hazai német nemzetiségieket a szocializmus építésére, az anyanyelv és a nemzetiségi kultúra megőrzésére valamint gazdagítására, a magyarok és a nemzetiségek barátságának erősítésére, a béke megvédésére.

a kongresszus egyhangulag elfogadta a beszámolót és a határozati javaslatot, amely a többi közt megállapítja: a szövetség a magyarországi németek érdekképviseleti szerve, s bátorítja a magyarországi németeket, hogy az eddiginél nagyobb mértékben éljenek alkotmányos jogaikkal. a szövetség alapvető politikai feladatának tekinti, hogy hozzájáruljon a német nyelvoktatás fejlesztéséhez. mindent megtesz a kétnyelvű oktatás széleskörű megvalósításáért. fejleszti a német nemzetiségi kultúra minden ágazatát.

a kongresszus állást foglalt a magyarországi németek országos beiskolázásu általános iskolájának és kollégiumának létesítése ügyében. a továbbiakban elfogadta a szövetség alapszabályának módosítására tett javaslatokat, majd megválasztotta a száztagu országos választmányt. ez a testület titkos szavazással megválasztotta az elnökséget: elnök újra szende béla, főtitkár pedig hambuch géza lett. /folyt. köv./ me/ka/mz

15.12 041283 2578

sb0012 4 130 mtib1014

befejeződött a magyarországi ... /3. rész/

befejezésül gazsó ferenc művelődési miniszterhelyettes köszöntötte az újonnan megválasztott országos választmányt és elnökséget. hangsúlyozta: a kongresszuson megfogalmazott feladatok megoldásához az állami, társadalmi szervek és a szövetség szoros együttműködése szükséges. a művelődési minisztérium tanulmányozza a kongresszus tapasztalatait, és a továbbiakban is tevékeny részt vállal a nemzetiségi politika megvalósításában. /mti/

me/ka/mz olt

15.12 041283 0509

--

sb0013 4 150 mtib1015

télapó-ünnepségek mikulás lovas szekéren

1983. december 4. - a hét végén gyermekparadicsommá változtak a művelődési központok és ifjúsági házak, mindenütt vidám télapó-köszöntő ünnepséggel, szórakoztató programmal, játékkal várták a kicsinyeket és nagyobbakat.

a pataky istván művelődési központban két napon keresztül szinte non-stop állt a vigadalom: ismert művészek adtak vidám mikulás-műsort, az állami bábszínház a „kópésésék,-kel szórakoztatta a gyermekeket. iparművészeti kirakodóvásárt is rendeztek, melyen ki-ki kedvére válogathatott a különféle ajándéktárgyak között. az érdeklődők - népi iparművészek irányításával - karácsonyfadiszek és játékok készítésében vehettek részt.

a marczibányi téri ifjúsági házban a gyerekek megismerkedhettek „az elvarázsolt egérkisaszony,, történetével a bábszínház előadásában, majd különböző programok közül válogathattak: megtanulhatták a japán mólva történetű papírhajtogatást, a karácsonyfadiszek-készítést, s gyönyörködhettek a kirakodóvásár forgatagában.

több száz gyermek részvételével rendezték meg az almássy téri művelődési központban is a télapó ünnepet. zenés műsor és számtalan más program szórakoztatta a kicsinyeket. az ünnepség igazi fénypontja itt is, mint valamennyi más helyszínen a télapó megjelenése volt, aki apró ajándékokkal örvendeztette meg a gyerekeket.

különleges élményben volt részük azoknak, akik vasárnap délelőtt részt vettek a mikulás-kiránduláson. a több mint ezer apróság szüleikkel együtt a moszkva-térről busszal mentek a ságvári-ligetig. innen szakképzett turavezetők kíséretében gyalogoltak fel a jános-hegyre, ahol műsor fogadta őket, majd megérkezett a hegyi mikulás is - szán helyett - csilingelő lovas szekéren, s megajándékozta a gyerekeket. a tura vidám hangulatban az anna-réten fejeződött be. /mti/

bi/ka/mz olt

15.13 041283 1847

--

sb0014 4 150 mtib1017

debrecenben öt felvételt készítettek a részleges napfogyatkozásról

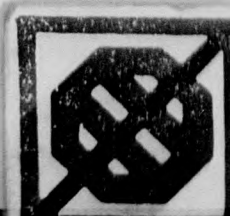
1983. december 4. debrecenben, a magyar tudományos akadémia csillagászati kutató intézetének napfizikai obszervatóriumában vasárnap sikerült észlelni a részleges napfogyatkozást. a jelenség 27 perce alatt - 13.40-től 14.07-ig - öt felvételt készítettek. a gyenge felhőréteg ellenére a távcsövön keresztül jól lehetett látni amint a hold eltakarta a nap alsó peremét. a hazánkban észlelhető részleges napfogyatkozás olyan kismértékű volt, hogy szabad szemmel, fekete üvegen keresztül még a teljesen derült égboltozatu vidékeken sem lehetett látni. miután budapesten sűrű felhőtakaró borította az égboltot, az uránia csillagvizsgáló épületében lévő távcsövekkel nem lehetett megfigyelni a jelenséget. /mti/

bi/mz olt

17.24 041283 0801

1740

--

bel

- 12 -

1983.12.04.

sb0015 4 180 mtib1018 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. december 4.

várható időjárás hétfő estig:

csendes, téli idő

folytatódik a változóan felhős, csendes idő. Legfeljebb jelentéktelen hószállingózás fordul elő.

a légmozgás gyenge marad.

a kora délutáni hőmérséklet -2, 3 fok között alakul. /mti/
mz olt

18.02 041283 0366

-.-

sb0016 4 180 mtib1020

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1983. december 4. -

sb0001 sarki buvárok és viharsirályok
sb0002 jégzajlás a kisalföld folyóin
sb0003 mezei bisztrók - etetik a ...
sb0004 hétfői szállítási munkák ...
sb0005 időjárásjelentés
sb0006 mesevilág, alkotóműhely - ...
sb0007 „vasárnap, vasárnap”, - ...
sb0008 kukoricából készül az ...
sb0009 munkában a böllel: - bács-...
sb0010 befejeződött ... /1. rész/
sb0011 befejeződött ... /2. rész/
sb0012 befejeződött ... /3. rész/
sb0013 télapó-ünnepségek - mikulás
sb0014 debrecenben öt felvételt ...
sb0015 időjárásjelentés

1825

bel

- 13 -

1983.12.04.

sb0016 tartalomjegyzék

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Oltványi Ottó

mai belpolitikai adásunkat zártuk, jó éjszakát kívánunk!!!
/mti/ mz olt
18.15 041283 0820

-.-

1825

M.T.I.Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1983. december 5.

bel

h é t f ő

sb0001 4 150 mtib1001

javuló kereskedelmi készletgazdálkodás /1. rész/

1983. december 5. - a raktárakban és az üzletekben lévő árukból a kereskedelem az év végéig várhatóan fedezni tudja az ilyenkor ugrásszerűen növekvő keresletet, a főbb árucsoportokban nincsen számottevő hiány, de nincsenek felesleges raktárkészletek sem. Lacza gábor, a belkereskedelmi minisztérium osztályvezetője medvegy magdolnának, az mti munkatársának elmondta: a kereskedelem készletgazdálkodása érezhetően javult ebben az évben. az év elejétől havonként átlagosan 7,5 százalékkal nőtt a forgalom, s ennél a készletek csak kisebb arányban - 3,9 százalékkal - bővültek. ez az eltérés abból adódott, hogy a lakosság a tervezettnél többet vásárolt, a keresletet részben a korábban feltöltött készletekből tudták kielégíteni. gyorsult a készletek forgása is, s ezzel a vállalatok jelentős kezelési-, raktározási-költséget takarítottak meg.

az év első hónapjaiban a kereskedelemnek több árucsoportban beszerzési nehézségei voltak, emiatt csökkentek a készletek, s időnként bővült a hiánycikkek listája. ebben a helyzetben a vállalatok keresték azokat a lehetőségeket, amelyekkel javíthatták az ellátást, s amelyekkel elfogadható szinten tarthatták készleteiket. növelték a termelést, s ezenkívül választékcsereből, határmenti árucseréből részben pótolták a hiányokat. az év közepétől a hazai ipar szállítási is fokozódtak, javult a kereslet-kinálat egyensúlya, s októberre-novemberre - az év végi csúcsgorgalom előtt - általában megfelelő mennyiségű árura tett szert a kereskedelem.